

▲ Pravidlá rozhodcovských akreditácií

§ 1 Úvodné ustanovenia

1. Tieto pravidlá rozlišujú tri stupne rozhodcovskej akreditácie.
2. O udelení, odobratí, zvýšení a znížení rozhodcovskej akreditácie rozhoduje výkonná rada na návrh hlavného rozhodcu alebo hlavnej rozhodkyne Slovenskej debatnej ligy.
3. Absolvovanie rozhodcovského seminára nie je nutnou ani dostatočnou podmienkou na udelenie akreditácie.
4. Akreditácia určitého stupňa sa udeľuje rozhodcom a rozhodkyňiam, ktorých výkony stabilne spĺňajú podmienky na jej udelenie, na základe posudkov akreditovaných rozhodcov a rozhodkýň oprávnených udeľovať posudky (ďalej len posudzovatelia a posudzovateľky).
5. Kandidátom alebo kandidátkou na udelenie akreditácie určitého stupňa je každý rozhodca alebo rozhodkyňa bez akreditácie alebo s akreditáciou nižšieho stupňa.
6. Hlavný rozhodca alebo rozhodkyňa vedie zoznam akreditovaných rozhodcov a rozhodkýň. Obsahuje kontaktné údaje, údaje o účasti na turnajoch, o možných konfliktoch záujmov, o posudkoch a návrhoch na udelenie akreditácie.
7. Hlavný rozhodca alebo rozhodkyňa udeľuje osvedčenie o akreditácii.

§ 2 Posudzovatelia a posudzovateľky

1. Posudzovateľov a posudzovateľky na akreditáciu určitého stupňa schvaľuje výkonná rada na návrh hlavného rozhodcu alebo rozhodkyne.
2. Navrhnutý kandidát alebo kandidátka na posudzovateľa alebo posudzovateľku:
 - 2.1. má minimálne druhý stupeň akreditácie,
 - 2.2. sa v poslednom roku zúčastnil aspoň troch turnajov SDA v pozícii rozhodcu / rozhodkyne a
 - 2.3. nie je žiakom či žiačkou strednej školy .
3. Posudzovateľ alebo posudzovateľka má povinnosť ponúknuť adekvátnu a konštruktívnu spätnú väzbu každému rozhodcovi alebo rozhodkyňi, ktorých posudzuje.
4. Posudzovateľ / posudzovateľka hodnotí rozhodcu či rozhodkyňu, s ktorou rozhoduje debatu, len na základe:
 - 4.1. rozhodnutia rozhodcu / rozhodkyne a jeho odôvodnenia,
 - 4.2. obsahu a formy spätnej väzby, ktorú rozhodkyňa / rozhodca dal alebo simulovane podal tímom,
 - 4.3. vyplnenia rozhodcovského zápisu a
 - 4.4. správania sa bezprostredne pred zahájením debaty, počas debaty a po jej skončení.
5. Posudzovateľ alebo posudzovateľka po ukončení debaty a procesu posudzovania rozhodcu / rozhodkyne v najbližšom možnom termíne oznámi osobe poverenej metodickým dozorom na turnaji, jeden z troch možných výstupov posudzovania:
 - 5.1. rozhodca či rozhodkyňa spĺňa kritéria na udelenie pozitívneho posudku na prvú, druhú alebo tretiu úroveň akreditácie (tzv. pozitívny posudok na prvú / druhú / tretiu akreditáciu),

- 5.2. rozhodca či rozhodkyňa nespĺňa kritériá ani na udelenie akreditácie prvého stupňa (tzv. negatívny posudok),
- 5.3. v odôvodnených prípadoch, nie je možné udeliť žiaden posudok. Medzi odôvodnené prípady patrí:
 - a. jednoznačná debata, na základe ktorej nie je možné odlíšiť schopnosti nutné k udeleniu akreditácie určitého stupňa alebo
 - b. neštandardná situácia v debata, ktorá ovplyvní kvalitu debaty a proces rozhodovania.

§ 3 Akreditačný proces

1. Hlavný rozhodca alebo rozhodkyňa dbá na to, aby každý kandidát a kandidátka rozhodoval čo najviac debát pod dohľadom posudzovateľov a posudzovateľiek.
2. Rozhodca alebo rozhodkyňa bez akreditácie debatu tieňuje. Vypĺňa zápis z debaty, rozhoduje debatu samostatne, a následne vysvetlí dôvody pre svoje rozhodnutie prísediacemu posudzovateľovi alebo posudzovateľke. Nemá platný hlas pri rozhodovaní debaty, nepodáva tímom zdôvodnenie svojho rozhodnutia ani spätnú väzbu.
3. Posudzovaný rozhodca alebo rozhodkyňa s akreditáciou zdôvodňuje svoje rozhodnutie tímom v debata. Spätnú väzbu tímom podáva v miere, ktorú určí posudzovateľ alebo posudzovateľka na základe vzájomnej dohody. Posudzovateľ alebo posudzovateľka v rámci možností turnaja poskytne posudzovanému rozhodcovi či rozhodkyňi dostatočný čas na prípravu spätnej väzby
4. V prípade, že harmonogram turnaja neumožňuje dať dostatočný priestor posudzovanému rozhodcovi či rozhodkyňi k zdôvodneniu svojho rozhodnutia alebo podaniu spätnej väzby tímom, posudzovateľ či posudzovateľka dá rozhodcovi či rozhodkyňi priestor po ukončení kola turnaja podať oboje posudzovateľovi/ posudzovateľke.
5. Na turnaji zbiera posudky osoba vykonávajúca metodický dozor.
6. Najviac dva posudky môže mať jedna osoba aj z rozhodcovského seminára.
7. Rozhodcovia a rozhodkyne majú nárok na informáciu o stave svojej akreditácie.
8. Hlavný rozhodca alebo rozhodkyňa môže navrhnúť udelenie alebo zvýšenie akreditácie, ak:
 - 8.1. má tri pozitívne posudky na udelenie akreditácie určitého stupňa od aspoň dvoch rôznych posudzovateľov a posudzovateľiek nie staršie ako rok,
 - 8.2. a zároveň aspoň tri pätiny všetkých posudkov z posledného roka boli pozitívne.
9. Hlavný rozhodca alebo rozhodkyňa musí navrhnúť udelenie alebo zvýšenie akreditácie, ak:
 - 9.1. má aspoň päť pozitívnych posudkov nie starších ako rok od aspoň troch rôznych posudzovateľov a posudzovateľiek,
 - 9.2. a zároveň aspoň tri pätiny všetkých posudkov z posledného roka boli pozitívne.
10. Ak Výkonná rada odmietne udelenie akreditácie, hlavný rozhodca alebo rozhodkyňa zabezpečí, aby v najbližšom možnom termíne boli k dispozícii ďalšie dva posudky

rôznych osôb. Výkonná rada udelí akreditáciu, ak boli oba tieto posudky pozitívne.

§ 4 Akreditácia prvého stupňa

1. Držiteľ alebo držiteľka akreditácie prvého stupňa ovláda pravidlá formátu SDL, dokáže odlíšiť kvalitnú argumentáciu od nekvalitnej, identifikovať v debata kľúčové stretý a zdôvodniť svoje rozhodnutie.
2. Rozhodca alebo rozhodkyňa s akreditáciou prvého stupňa môže rozhodovať debaty na turnajoch Slovenskej debatnej ligy a ďalších turnajoch SDA ako súčasť rozhodcovského panelu.
3. Pozitívny posudok na udelenie akreditácie prvého stupňa je rozhodcovi alebo rozhodkyni udelený ak:
 - 3.1. rozhodol/rozhodla debatu sám/sama, bez ovplyvnenie ostatnými členmi a členkami panelu,
 - 3.2. vie legitímne zdôvodniť svoje rozhodnutie,
 - 3.3. jeho/jej rozhodnutie sa zhoduje s pravidlami debatného formátu SDL,
 - 3.4. vie identifikovať najdôležitejšie argumentačné stretý v debata a vysvetliť,
 - 3.5. udeľuje rečnícke body v zhode s pravidlami debatného formátu SDL.
4. Pozitívny posudok na udelenie akreditácie prvého stupňa môže byť rozhodcovi alebo rozhodkyni udelený bez ohľadu na to či: sa jeho/jej rozhodnutie zhoduje s rozhodnutím posudzovateľa či posudzovateľky, sa ním/ňou udelené rečnícke body nezhodujú s rečníckymi bodmi udelenými posudzovateľom alebo posudzovateľkou.

§ 5 Akreditácia druhého stupňa

1. Držiteľ alebo držiteľka akreditácie druhého stupňa dokáže posúdiť kvalitu argumentácie aj vo vyrovnaných stretoch, zhodnotiť stratégiu tímov v debata a pri zdôvodnení svojho rozhodnutia poskytnúť konštruktívnu spätnú väzbu väčšine tímov.
2. Rozhodca alebo rozhodkyňa s akreditáciou druhého stupňa môže rozhodovať debaty na turnajoch Slovenskej debatnej ligy a ďalších turnajoch SDA ako súčasť rozhodcovského panelu.
3. Pozitívny posudok na udelenie akreditácie druhého stupňa je rozhodcovi alebo rozhodkyni udelený ak:
 - 3.1. spĺňa všetky podmienky na udelenie akreditácie prvého stupňa,
 - 3.2. dokáže poukázať na nedostatky v prezentovaných argumentoch oboch tímov a ponúknuť návod ako argumentáciu zlepšiť,
 - 3.3. dokáže zhodnotiť strategickú silu a vzťahy medzi rôznymi argumentami oboch tímov,
 - 3.4. identifikovať jeden alebo viac spôsobov ako mohol tím, ktorý debatu prehral, debatu vyhrať,
 - 3.5. dokáže poskytnúť nielen legitímne rozhodnutie a vysvetlenie svojho rozhodnutia, ale aj konštruktívnu spätnú väzbu, na konci ktorej oba zúčastnené tímy dostali tipy ako v budúcnosti zlepšiť svoje debatovanie,
 - 3.6. spätná väzba rozhodcu/rozhodkyne je zrozumiteľná a prispôsobená úrovni

debaty, ktorá sa odohrala, spätná väzba je časovo adekvátne a zrozumiteľne štruktúrovaná,

- 3.7. dokáže podať ústnu aj písomnú spätnú väzbu a rozhodnutie v profesionálnom a priateľskom duchu.
4. Pozitívny posudok na udelenie akreditácie druhého stupňa môže byť rozhodcovi alebo rozhodkyňi udelený bez ohľadu na to či:
 - 4.1. sa jeho/jej rozhodnutie zhoduje s rozhodnutím posudzovateľa či posudzovateľky,
 - 4.2. sa ním/ňou udelené rečnícke body nezhodujú s rečníckymi bodmi udelenými posudzovateľom alebo posudzovateľkou.

§ 6 Akreditácia tretieho stupňa

1. Držiteľ alebo držiteľka akreditácie tretieho stupňa dokáže posúdiť kvalitu a strategickú hodnotu argumentácie aj v komplikovaných stretoch a pri zdôvodnení svojho rozhodnutia poskytnúť konštruktívnu kritiku skúseným tímom.
2. Akreditácia tretieho stupňa umožňuje rozhodovať vyradovacie kolá finálového turnaja.
3. Pozitívny posudok na udelenie akreditácie druhého stupňa je rozhodcovi alebo rozhodkyňi udelený ak:
 - 3.1. spĺňa podmienky pre udelenie akreditácie druhého stupňa,
 - 3.2. dokáže posúdiť kvalitu a strategickú hodnotu argumentácie aj v komplikovaných stretoch,
 - 3.3. dokáže identifikovať slabiny v stratégii oboch tímov a ponúknuť návod ako strategickú silu argumentačnej línie do budúcnosti zlepšiť,
 - 3.4. dokáže zhodnotiť, ako sa komplikované debatné situácie rozhodujú podľa rôznych uznávaných štandardov rozhodovania,
 - 3.5. dokáže sformulovať a obhájiť si vlastnú predstavu o tom, čo robí debatu kvalitnou,
 - 3.6. dokáže podať konštruktívnu spätnú väzbu aj skúseným tímom.

§ 7 Zrýchlené akreditačné konanie

1. Zrýchlené akreditačné konanie je určené k udeleniu akreditácie osobám, ktoré:
 - 1.1. sú podľa hlavného rozhodcu alebo hlavnej rozhodkyne kandidátmi alebo kandidátkami na akreditáciu vyššieho stupňa,
 - 1.2. rozhodovali turnaje SDA pred 14.10.2012,
 - 1.3. rozhodujú na zahraničných debatných turnajoch,
 - 1.4. sa nemôžu zúčastňovať turnajov SDA pravidelne.
2. Hlavný rozhodca alebo hlavná rozhodkyňa zabezpečí dva posudky z debát na turnaji SDA od dvoch rôznych osôb, pričom aspoň jeden poskytuje HR alebo osoba vykonávajúca metodický dozor.
3. V prípade, že sa posudky posudzovateľov/posudzovateľiek:
 - 3.1. zhodujú, môže hlavný rozhodca alebo hlavná rozhodkyňa navrhnúť udelenie akreditácie vyššieho stupňa,

- 3.2. nezhodujú, môže hlavný rozhodca alebo hlavná rozhodkyňa navrhnúť udelenie akreditácie nižšieho navrhovaného stupňa alebo zabezpečiť ešte jeden posudok od ďalšej osoby. Ak sa tretí posudok zhoduje s jedným z prvých dvoch posudkov, môže navrhnúť udelenie akreditácie podľa tretieho posudku.
4. Posudzovanie v zrýchlenom akreditačnom konaní nie je nárokovateľné.

§ 8 Pozastavenie platnosti akreditácie

1. V odôvodnených prípadoch môže byť platnosť akreditácie pozastavená. Pozastavenie akreditácie môže zodpovedať jej zníženiu alebo odobratiu.
2. O pozastavení akreditácie rozhoduje proces posúdenia akreditácie. Jeho hlavnou úlohou nie je odobratie akreditácie, ale identifikácia problémov či nedostatkov v rozhodovaní rozhodcu alebo rozhodkyne a práca na ich odstránení. Pozastavenie akreditácie je až posledným riešením v prípade nekvalitných výkonov, ktoré môžu poškodiť tímy alebo turnaje SDA.
3. HR môže zahájiť posúdenie pozastavenia akreditácie, ak eviduje aspoň dve sťažnosti na kvalitu rozhodovania rozhodcu alebo rozhodkyne nie staršie ako rok.
4. HR musí zahájiť posúdenie pozastavenia akreditácie, ak eviduje aspoň štyri sťažnosti z viac ako jedného klubu na kvalitu rozhodovania rozhodcu alebo rozhodkyne nie staršie ako rok.
5. HR zabezpečí, aby osoba, ktorej akreditácia sa posudzuje, na najbližších dvoch turnajoch SDA, ktorých sa zúčastní, rozhodovala s posudzovateľom alebo posudzovateľkou s akreditáciou tretieho stupňa.
6. HR môže navrhnúť pozastavenie platnosti stupňa akreditácie na základe posudkov aspoň dvoch osôb Výkonnej rady, ktorá o pozastavení rozhoduje.
7. O výsledku posúdenia akreditácie HR bez zbytočného odkladu informuje dotknutú osobu.
8. Pozastavená akreditácia môže byť obnovená v zrýchlenom akreditačnom konaní.

§ 9 Prechodné ustanovenia

1. Akreditačný systém obsiahnutý v týchto pravidlách bol schválený 14.10.2012.
2. Rozhodcovské akreditácie udelené SDA pred 14.10.2012 sa upravujú rozhodcom a rozhodkyňami, ktorí rozhodovali na turnajoch SDA po 1.9.2010, nasledovne:
 - 2.1. akreditácia prvého stupňa pred 14.10.2012 zodpovedá akreditácii druhého stupňa,
 - 2.2. akreditácia druhého alebo tretieho stupňa zodpovedá akreditácii tretieho stupňa.
3. Na požiadanie je rozhodcovi alebo rozhodkyňi s upravenou akreditáciou vydané osvedčenie.